

Werkende rolstoelers botsen op problemen

Gelijke beloning en meer banen voor mensen met een handicap domineren het nieuws als het over werken met een beperking gaat. Maar wat als je eenmaal je – al dan niet – gedroomde baan hebt, waar loop je als rolstoeler dan tegenaan? Nieuwe onderzoeksresultaten laten zien dat toiletbezoek, zware deuren en niet-aangepaste evacuatieplannen de grootste problemen vormen voor buitenshuis werkende rolstoelers. De laatste twee klachten kunnen zelfs tot gevaarlijke situaties leiden.

“Er zijn geen evac-chairs bij ons op de verdieping. Ik werk boven, maar bij brand vallen de liften uit en dan kan ik geen kant op”

Verrassend of niet, maar liefst viervijfde van de werkende rolstoelers blijkt hinder te ondervinden van niet-aangepaste faciliteiten op hun huidige werkplek. Dit komt naar voren uit een onderzoek dat werd uitgevoerd door rolstoelontwikkelaar O4 Wheelchairs. Deelname aan het onderzoek was beperkt tot mensen met een rolstoel én werk buitenshuis. In de toplijst met meest gemelde gebreken staan wc’s, deuren en evacuatieplannen bovenaan. Klachten worden zonder problemen met de werkgever gedeeld, maar dat leidt slechts in 11 procent van de gevallen tot een afdoende oplossing. Verder geeft meer dan een kwart van de respondenten aan sociale problemen te ervaren op het werk, deze worden echter minder vaak met de werkgever besproken.

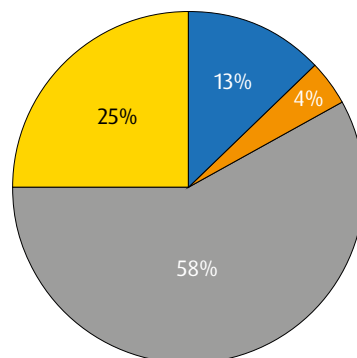
Facilitaire klachten

Het feit dat een overgrote meerderheid (83 procent) problemen van facilitaire aard op het hui-

dige werk ervaart, mag best stuitend genoemd worden. Overheid, zorg en onderwijs scoren in dit onderzoek het slechts als het gaat om facilitaire inclusiviteit. Respectievelijk werkt 24 procent, 19 procent en 15 procent van de respondenten die hinder ervaren met hun rolstoel, in deze sectoren.

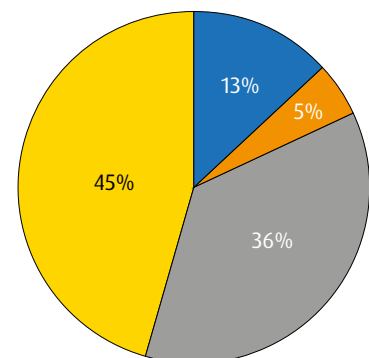
Toilet op nr. 1

Een toiletbezoek op het werk is voor veruit de meeste respondenten een bron van zorg en problemen. Van alle respondenten die aangeven facilitaire problemen te ervaren, geeft bijna driekwart (72 procent) aan dat het invalidentoilet niet voldoet. Voor een kwart van deze mensen is er zelfs helemaal geen aangepast toilet aanwezig en voor een andere kwart is het slecht bereikbaar. Verdere ongenoegens zijn het oneigenlijk gebruik van het toilet door collega’s (46 procent van de toiletklachten) of dat het toilet als opslagruimte wordt gebruikt (24 procent).

geen sociaal
facilitair beide

Respondenten met problemen op huidige werk i.v.m. rolstoelgebruik. N = 113.

nooit voortdurend
regelmatig incidenteel

Frequentie problemen op huidige werk i.v.m. rolstoelgebruik. N = 113.

Deuren en drangers

Niet-rolstoelgebruikers staan er niet altijd bij stil, maar als deuren te zwaar zijn, of voorzien van deurdrangers, dan is deze dagelijkse handeling een enorme uitdaging als je in een rolstoel zit. Meer dan de helft (59 procent) van de mensen met facilitaire problemen op hun huidige werk, geeft aan dat te zware deuren hun functioneren in de weg staat. Mechanische openingssystemen, zoals vaak toegepast bij verzorgingshuizen en openbare (overheids)gebouwen, bieden uitkomst maar zijn niet goedkoop. Bovendien krijgen rolstoelgebruikers vaak te horen dat oplossingen voor het 'deurprobleem' niet stroken met het brandplan.

Evacuatie

Het issue van brandveiligheid brengt ons direct bij het evacuatieplan. Een schokkend resultaat in dit onderzoek; maar liefst 39 procent van alle respondenten geeft aan te maken te hebben met potentieel gevaarlijke situaties omdat faciliteiten en evacuatieplannen niet goed zijn aangepast op een rolstoelgebruiker. De meeste respondenten die aangeven dat een eventuele evacuatie voor hen niet goed geregeld is, duiden erop dat er geen (voor hen bereikbare) evacuatiestoel aanwezig is.

Een advies voor werknemers met een beperking is dan ook om hun werkgever te attenderen op de mogelijkheid een persoonlijk evacuatieplan te ontwikkelen. Dit bestaat in het Verenigd Koninkrijk al jaren, en is beter bekend als PEEP (Personal Emergency Evacuation Plan).

Ook smalle deuropeningen en te kleine spreek- of werkkamers verdienen de aandacht van werkgevers. Sommige respondenten melden dat zij daardoor niet snel een ruimte kunnen verlaten, wat een probleem kan vormen bij bijvoorbeeld overheid, zorg en jeugdzorg waar soms gesprekken plaats moeten vinden met gesprekspartners die potentieel gewelddadig zijn.

Andere ongenoegens

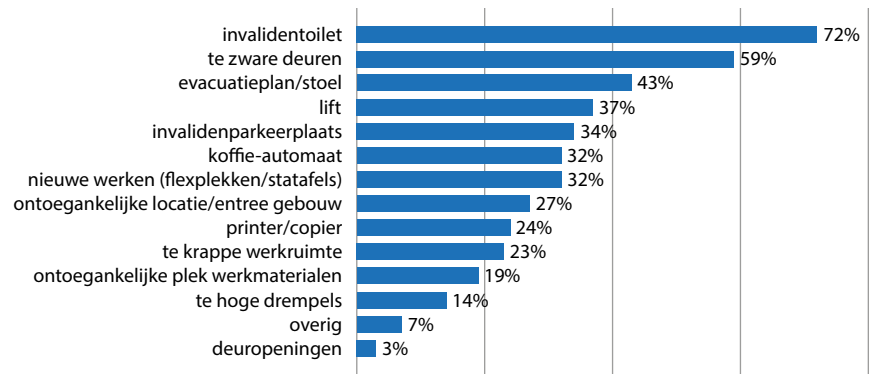
Op de vierde plek vinden we de lift (37 procent van de respondenten die facilitaire problemen ervaren). De problemen variëren van een defecte of onbruikbare lift, een lift die op slot zit, tot het überhaupt ontbreken van een lift. Hierdoor worden relevante plekken zoals de eigen werkplek, de bedrijfskeuken, vergaderruimten of magazijnen vrijwel onbereikbaar.

Parkeren staat op plek vijf (34 procent), waarbij het overgrote deel van de deelnemers aangeeft dat er simpelweg geen invalidenparkeerplaatsen

Facilitaire rolstoelproblemen op het werk

Top 10

- 1 Invalidentoilet
- 2 Deuren
- 3 Evacuatieplan
- 4 Lift
- 5 Invalidenparkeerplaats
- 6 Koffieapparaat en het 'nieuwe werken'
- 7 Ontoegankelijke locatie/entree gebouw
- 8 Printer/copier onbedienbaar
- 9 Te krappe werkruimte
- 10 Werkmaterialen onbereikbaar

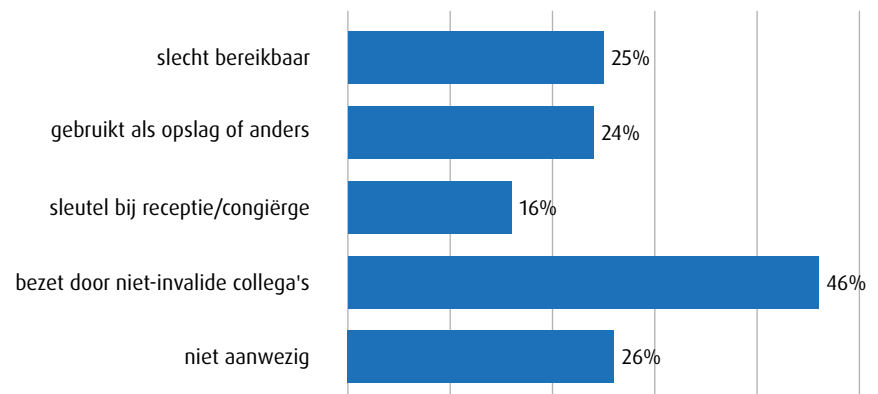
In % van respondenten die facilitaire problemen ervaren i.v.m. rolstoelgebruik. N=94.

zijn. Een onbedienbaar koffieapparaat en nadelige gevolgen van het 'nieuwe werken' delen met 32 procent samen de zesde plek in deze dubieuze top 10.

"Bij ons is er geen goed aangepast toilet. Resultaat is dat ik naar huis moet om mezelf te verschonen"

Wat doet werkgever?

Het aankaarten van facilitaire tekortkomingen bij hun werkgever blijkt voor de meeste rolstoelgebruikers geen enkel probleem; 81 procent van de mensen met klachten heeft deze geuit. Helaas

Problemen invalidentoilet in % van respondenten die wc-problemen ervaren. N = 68.

Veel deelnemers aan de enquête doen bureauwerk.

blijkt uit dit onderzoek dat daar niet altijd even goed op wordt gereageerd. De meest gehoorde reactie – in een kwart van de gevallen – is weliswaar ‘we zullen ernaar kijken’, maar respondenten geven aan dat dit vaak een afwimpelend antwoord lijkt en dat actie uitblijft. Slechts 11 procent van de mensen geeft aan dat de problemen afdoende zijn opgelost na het aankaarten bij de verantwoordelijke.

Tip van een respondent:

“Werkgevers van Nederland: blijf het proberen. Stel eisen aan al je werknemers, ook werknemers met een beperking. Dat is helder en maakt iedereen beter: geen glans zonder wrijving!”

Sociale issues

Behalve naar hinder op het vlak van voorzieningen, vroegen we in het onderzoek ook naar problemen van sociale aard. 28 procent van alle respondenten gaf aan dergelijke problemen te ervaren in de huidige werksituatie.

Externe factoren blijken de meeste problemen te veroorzaken, 69 procent van de sociale problemen betreft onbekenden die zich geen houding weten te geven. Iets meer dan de helft van de respondenten die sociale hindernissen ervaart, noemt dat externe locaties voor bedrijfsuitjes, opleidingen en netwerkgelegenheden niet toegankelijk zijn. Zaak dus voor werkgevers om dat soort locaties beter te kiezen.

Over het algemeen blijkt dat op sociaal vlak nog niet altijd rekening wordt gehouden met collega’s met een beperking of dat er juist onterecht vanuit wordt gegaan dat de persoon in kwestie

bepaalde activiteiten of werkzaamheden niet aankan. Werkgevers zouden er goed aan doen om een open sfeer te creëren waarin eerlijke dialoog centraal staat.

Sociale issues worden duidelijk minder besproken met de werkgever; 63 procent ten opzichte van 81 procent van de facilitaire problematiek. Gevraagd naar de reden, geeft het overgrote deel van deze respondenten aan dat zij dat liever direct bespreken met de collega’s in kwestie. Helaas zegt een kleiner deel het gevoel te hebben dat bespreken niets zou veranderen.

Wat gaat er goed?

13 procent van alle respondenten gaf direct aan geen rolstoelgerelateerde problemen te ervaren op het huidige werk, niet op facilitair of sociaal vlak. Deze respondenten vroegen wij wat andere werkgevers in Nederland kunnen leren van hun baas. Dat leverde onder meer de volgende inspiraties op. Een paar citaten:

“Op het moment dat ik aan het werk ging bij mijn nieuwe werkgever, zijn er direct op mijn afdeling elektrische deuropeners met afstandsbediening voor mij geplaatst. Tevens hebben ze een hoog/laag-bureau neergezet. Dit alles terwijl ik een halfjaarcontract had.” “Mijn werkgever vindt toegankelijk maken heel normaal en geeft mij niet het gevoel dat ik anders ben, ondanks dat ze soms een beetje rekening met me moeten houden.”

“Werkgevers van Nederland: blijf het proberen. Stel eisen aan al je werknemers, ook werknemers met een beperking. Dat is helder en maakt iedereen beter: geen glans zonder wrijving!”

Over het onderzoek

113 personen, waaronder veel leden van het Support Magazine Lezerspanel, werkten mee aan dit onderzoek, dat door O4 Wheelchairs werd uitgevoerd. Alle respondenten zijn (deels) rolstoelgebonden en werkzaam buitenshuis, de criteria voor dit specifieke onderzoek. Meer dan tweederde van de respondenten is vrouw. Voorafgaand aan de online enquête – die eind 2018 werd gehouden – vond er een proefpeiling plaats onder de leden van het Support Magazine Lezerspanel. Ook aan het onderzoek waar we het nu over hebben werkte het panel mee. De redactie dankt iedereen hartelijk voor de inzet.

De complete rapportage is als whitepaper downloadbaar op de site van O4 Wheelchairs. Ook zal het bedrijf zich actief inzetten om de onderzoeksresultaten onder de aandacht van Nederlandse werkgevers te brengen.

